

Received: August 31, 2020
Revised: December 15, 2020
Accepted: December 21, 2020

บริบทในทางสิทธิมนุษยชนของ การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ: การศึกษากฎหมายสหภาพยุโรป

*The Human Rights Context of a Player Transfer in
Professional Football: EU Law Studies**

ปดิเทพ อยู่ยืนยง¹
ทินกฤต นุตวงศ์²
ศูนย์วิจัยและพัฒนากฎหมาย คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*Pedithep Youyuenyong
Thinakrit Nuttawong
Legal Research & Development Centre, Faculty of Law,
Chiang Mai University*

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “บริบทในทางสิทธิมนุษยชนของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ : การศึกษากฎหมายสหภาพยุโรป” สนับสนุนโดยศูนย์ยุโรปศึกษาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2562

This article is a part of “The Human Rights Context of a Player Transfer in Professional Football: EU Law Studies,” a research project funded by Centre for European Studies at Chulalongkorn University (fiscal year 2019).

¹ E-mail: pedithep.y@cmu.ac.th

² E-mail: thinnakrit.n@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาผลกระทบของกฎระเบียบของสหภาพยุโรปว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรในแวดวงกีฬาฟุตบอลยุโรป ซึ่งมีประเด็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นงานวิจัยฉบับนี้ได้มุ่งเน้นศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการรับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเข้ามาสังกัดสโมสรและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรภายใต้ระบบกฎหมายสหภาพยุโรป งานวิจัยฉบับนี้จึงได้ศึกษาวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับทิศทางและนโยบายสหภาพยุโรปเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ พร้อมกับวิเคราะห์อุปสรรคของการปกป้องคุ้มครองสิทธิเสรีภาพว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

คำสำคัญ: นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ, การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล, สิทธิมนุษยชน, กฎหมายสหภาพยุโรป

Abstract

This research paper traces the impacts that the European Union (EU) law and regulations on the transfer of professional football players in football are having on the human rights, with a particular focus on implications for professional football player's recruitment and transfer procedures in the European legal system. This research paper also addresses the latter point by analysing the directions of the EU that the EU policies have been taking, and suggesting some appropriate legal response to avoid the obstacles and to remove existing legal and practical barriers to the free movement of professional football players. This is an academic opportunity to draw attention to the obstacles in the freedom of movement faced by professional football players.

Keywords: Professional Football Players, Football Player Transfer, Human Rights, EU Law

1. บทนำ

นอกจากการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Professional Football) จะเป็นสิ่งที่สร้างความสนุกเพลิดเพลินให้กับผู้ติดตามชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลทั้งในและนอกสนามกีฬาฟุตบอลแล้ว ในขณะเดียวกันการแข่งขันกีฬาฟุตบอลยังกลายมาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนธุรกิจกีฬาฟุตบอลยุโรป (European Football Businesses) และเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาลให้กับอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรป (European Football Industries)¹ ในหลายประเทศในภูมิภาคยุโรป อาทิ สหราชอาณาจักร สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และราชอาณาจักรสเปน

การจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพได้ถูกพัฒนาและถูกจัดระเบียบเข้าด้วยกันตามเป้าหมายในการเฟ้นหาสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เป็นผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศและวัตถุประสงค์ในการจัดระบบการแข่งขันกีฬาฟุตบอลเข้าด้วยกันตามหลักการกำกับธรรมาภิบาลการแข่งขันกีฬาฟุตบอลให้เป็นไปด้วยความมีระเบียบร้อย ผ่านการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพให้เป็นระบบ (Systems) โดยผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลมักออกกฎระเบียบ (Rules and Regulations) ขึ้นมาเพื่อกำกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพให้มีความเป็นบริสุทธิ์ ยุติธรรม (Fair Play) พร้อมกับควบคุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกีฬาฟุตบอลอาชีพภายใต้กฎเกณฑ์การแข่งขันที่มีมาตรฐานอย่างเดียวกัน (Standards) ทั้งในการแข่งขันระดับประเทศที่อยู่ในภูมิภาคยุโรปและระดับภูมิภาคยุโรป

นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพในประเทศภูมิภาคยุโรปได้พยายามสร้างและพัฒนากีฬาฟุตบอลยุโรปให้มีความเป็นอาชีพ (Professionalism) มากขึ้น กล่าวอีกนัยหนึ่งองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอล (Football Governing Bodies

หรือองค์กร FGBs)² ในฐานะที่เป็นองค์กรกำกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในระดับต่าง ๆ และควบคุมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ตนเองเป็นผู้จัดกิจกรรมการแข่งขัน ได้สร้างกฎกติกาเพื่อให้ผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Professional Football Participants) เช่น เจ้าของสโมสรกีฬาฟุตบอล ผู้ฝึกสอนกีฬาฟุตบอล กรรมการผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอล นักกีฬาฟุตบอลและผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอล ต่างต้องยึดถือกฎเกณฑ์ กติกาและข้อบังคับร่วมกัน อันนำไปสู่การสร้างเกมการแข่งขันที่มีความเป็นบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพ เช่น กฎว่าด้วยระบบการลงทะเบียนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Player Registration System)³ ทำให้สาธารณชนได้ตระหนักรู้และทราบว่่านักกีฬาฟุตบอลสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพสโมสรใด ในระหว่างฤดูกาลแข่งขันกำลังดำเนินอยู่ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อกีฬาฟุตบอลได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือที่สร้างทั้งความบันเทิงเพลิดเพลินให้กับผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลและแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจไปพร้อมกัน ก็ย่อมเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเข้มข้นของการแข่งขันทางธุรกิจในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลมากขึ้นไปด้วย อันส่งผลให้องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลหรือองค์กร FGBs ทั้งในระดับชาติและภูมิภาคยุโรป ต่างพยายามอาศัยกลยุทธ์ทางธุรกิจและกลไกตลาดเพื่อจูงใจให้ผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหันมาติดตามรับชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพในลีก (Leagues) หรือระบบการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่องค์กร FGBs เข้าไปมีส่วนร่วมในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้จัดการแข่งขัน เช่น พรีเมียร์ลีก (Premier League) ที่จัดขึ้นโดยสมาคมฟุตบอลอังกฤษ (Football Association หรือ FA) และยูฟ่าแชมเปียนส์ลีก (UEFA Champions League) ที่จัดขึ้นโดยสมาคมฟุตบอลยุโรป (Union of European Football Associations หรือ UEFA) เป็นต้น

การเกิดขึ้นของสภาวะแวดล้อมที่กีฬาฟุตบอลได้ถูกใช้เป็นเครื่องมือที่สร้างทั้งความบันเทิงเพลิดเพลินให้กับผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลและแสวงหาผลประโยชน์ทางธุรกิจไปพร้อมกันนั้น ย่อมก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมทางการแข่งขัน (Competitive Environment) ในแวดวงกีฬาฟุตบอลยุโรป ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลที่มีชื่อเสียงและมีงบประมาณของตนเอง ต่างก็พยายามสร้างสโมสรของตนให้มีศักยภาพพอที่จะทำการแข่งขันในลีกระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับภูมิภาคยุโรปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกันสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปต่างก็พยายามดึงดูดให้รักษาผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหน้าเก่าและเพิ่มจำนวนผู้ชมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหน้าใหม่ให้ยังคงหรือหันมาติดตามสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพของตน รวมไปถึงพยายามแสวงหาประโยชน์ทางธุรกิจด้วยการสร้างกำไรจากการขายสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพของตน

เหตุนี้เองหากสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในยุโรปต้องการได้รับชัยชนะจากการแข่งขันแบบสะสมคะแนนภายใต้ระบบลีก (Football League Systems) ก็ดีหรือระบบการแข่งขันแบบแพ้คัดออก (Single-Elimination Systems) ก็ตาม สโมสรกีฬาฟุตบอลก็จะต้องจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Professional Football Players) ที่มีพรสวรรค์ ศักยภาพและประสิทธิภาพเป็นผู้ลงทำการแข่งขันในการแข่งขันนัดต่าง ๆ ซึ่งการได้มาของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอาจได้มาโดยการจ้าง (Employment) ผ่านการทำสัญญาจ้าง ที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพในฐานะแรงงานในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลตกลงจะทำงานให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลในฐานะที่นายจ้าง โดยสโมสรกีฬาฟุตบอลตกลงจะให้สินจ้าง (Wages)⁴ แก่นักกีฬาฟุตบอลตลอดเวลาที่นักกีฬาฟุตบอลใช้แรงงานหรือทำงานให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอล สโมสรกีฬาฟุตบอลที่มีศักยภาพทางการเงิน เช่น สโมสรกีฬาฟุตบอลชั้นนำ (Leading Football Clubs) ก็สามารถทุ่มงบประมาณใช้ไปกับการจ่ายเงินค่าจ้างให้กับนักกีฬาฟุตบอล (Spending on Salaries) หรือการจ่ายค่าใช้จ่าย

โอนย้ายของนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (Transfer Fees)⁵ โดยมีเป้าหมายให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีทักษะสูงมาลงทำการแข่งขันให้ได้ รับชัยชนะในเกมการแข่งขันกีฬาฟุตบอล รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจอื่น ๆ ดึงดูดให้ผู้บริโภคในธุรกิจกีฬาฟุตบอลหันมาเลือกซื้อสินค้า ผลิตภัณฑ์และใช้บริการจากสโมสรกีฬาฟุตบอลและพันธมิตรทางธุรกิจของสโมสรกีฬาฟุตบอล

อย่างไรก็ตาม การผูกขาดชัยชนะ (monopoly) ของสโมสรกีฬาฟุตบอลชั้นนำอาจมีขึ้นได้ในวงการกีฬาฟุตบอล เนื่องจากสโมสรกีฬาฟุตบอลชั้นนำมีกลลงทุนสูงและใช้เทคนิคทางธุรกิจเพื่อให้ครอบครองนักกีฬาฟุตบอลที่มีทักษะสูงหรือมีความสามารถโดดเด่น อันนำไปสู่การสร้างโอกาสที่จะมีผู้เล่นที่มีศักยภาพสูงลงทำการแข่งขันอันนำไปสู่การได้รับชัยชนะในเกมการแข่งขันกีฬาฟุตบอล ในทางกลับกัน สโมสรกีฬาฟุตบอลขนาดกลางและขนาดเล็กอาจไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะมาลงทุนใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งผู้เล่นที่มีศักยภาพสูง สถานการณ์เช่นนี้น่าจะก่อให้เกิดการขาดสมดุลการแข่งขันในแวดวงกีฬาฟุตบอลยุโรป (competitive balance in European football)

จากปรากฏการแข่งขันทางธุรกิจของสโมสรกีฬาฟุตบอลและภาวะการผูกขาดชัยชนะในเกมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพโดยสโมสรฟุตบอลอาชีพรายใหญ่ที่กล่าวมาในข้างต้น องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลในปัจจุบัน เช่น สมาคมกีฬาฟุตบอลระดับชาติและบริษัทเอกชนผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอล จึงได้พัฒนาระบบการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Transfer System)⁶ ซึ่งประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ระเบียบและแบบแผนเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจากสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพหนึ่งไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพหนึ่ง (transferring from one professional football club to another) เช่น กฎช่องทางการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในพรีเมียร์ลีก (Premier League's Transfer Window Rules)⁷ ซึ่งอนุญาตให้มีการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้ในสองช่วงเวลา

เท่านั้น นั่นก็คือ ช่วงแรก หลังปิดฤดูกาลแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม และช่วงที่สอง ระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 31 มกราคม ของทุกปี ต่อมาระบบการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันอาจกลายมาเป็นประเด็นของการช่วยควบคุมให้การแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพให้มีความเป็นบริสุทธิ์ยุติธรรมมากขึ้นและมีการพัฒนาระบบสำหรับกำกับบรรณาภิบาลการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลผ่านการกำหนดระเบียบและระบบเฉพาะเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลภายใต้กฎระเบียบปกติกาเดียวกันภายใต้เกมการแข่งขันที่เป็นสากล เช่น ระเบียบว่าด้วยสถานะและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Regulations on the Status and Transfer of Players) ของสหพันธ์ฟุตบอลระหว่างประเทศ (Fédération Internationale de Football Association หรือ FIFA) ว่าด้วยเรื่องห้ามโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลให้มีการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอายุต่ำกว่า 18 ปี ระเบียบดังกล่าวบังคับใช้อย่างสากล พร้อมกับการพัฒนาระบบบันทึกประวัตินักกีฬาฟุตบอลอาชีพออนไลน์เพื่อใช้สำหรับจัดทำข้อมูลประวัติเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลต่างสโมสร (FIFA Transfer Matching System) โดยที่สหพันธ์นักกีฬาฟุตบอลอาชีพระหว่างประเทศ (Fédération Internationale des Associations de Footballeurs Professionnels หรือ FIFPro) จะเป็นผู้ถือครองข้อมูลกับมีส่วนในการบริหารจัดการข้อมูลจากการจัดทำประวัติประวัติเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพและรับพิจารณาข้อร้องเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการอาศัยระบบการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมาเป็นช่องทางการค้ามนุษย์ในแวดวงกีฬาฟุตบอลระดับนานาชาติและในภูมิภาคยุโรป (human trafficking in football)⁸ เป็นต้น

อนึ่ง ในภูมิภาคยุโรปได้เคยมีคดีสำคัญที่ศาลยุติธรรมยุโรป (European Court of Justice หรือ ศาล ECJ) ได้เคยพิจารณาพิพากษาวางบรรทัดฐานเอาไว้ ได้แก่ คดี Union Royale Belge des Sociétés

de Football Association ASBL v Jean-Marc Bosman (1995) C-415/93 (หรือคดี Bosman ruling) ที่ศาลยุติธรรมสหภาพยุโรปได้พิจารณาพิพากษาให้นายฌอง - มาร์ค บอสแมนเกี่ยวกับข้อตกลงระหว่างนายฌอง - มาร์ค บอสแมนกับสโมสร Royal Football Club de Liège ที่กำหนดว่าในภายหลังการจ้างงานแรงงานสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ 1990 นายบอสแมนต้องการการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจากสโมสรกีฬาฟุตบอล Royal Football Club de Liège (หรือสโมสร RFC Liège) ในประเทศเบลเยียมไปยังสโมสรกีฬาฟุตบอล Union Sportive du Littoral de Dunkerque (หรือสโมสร USL Dunkerque) แต่สโมสรUSL Dunkerque ไม่อาจจ่ายค่าธรรมเนียมโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพให้กับสโมสร RFC Liège ตามที่ได้ทำข้อตกลงการรับโอนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเอาไว้ในเบื้องต้นกับสโมสร RFC Liège ทำให้นายบอสแมนไม่อาจโอนย้ายไปสังกัดสโมสร USL Dunkerque นายบอสแมนจึงยังคงต้องผูกพันกับสโมสร RFC Liège ก็มีข้อจำกัดห้ามการประกอบอาชีพนักกีฬาฟุตบอลต่อนายบอสแมนให้กับสโมสรอื่น รวมไปถึงสโมสร RFC Liège ถือโอกาสกดขี่ค่าแรงงานและได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมในการจ้างแรงงาน ต่อมาศาลยุติธรรมสหภาพยุโรปจึงพิพากษาคัดค้านนายบอสแมน ในประเด็นเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงาน (freedom of movement for workers) และเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคม (freedom of association) ศาลสหภาพยุโรปได้วางบรรทัดฐานคุ้มครองเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลในเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน โดยปราศจากการแทรกแซงหรือลดทอนเสรีภาพดังกล่าวโดยสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัด ภายใต้หลักเกณฑ์ของมาตรา 45 แห่งสนธิสัญญาว่าด้วยการทำงานของสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือ TFEU)⁹

นอกจากนี้ แม้องค์กรกำกับกีฬาในภูมิภาคยุโรปจะมีการพัฒนาระบบการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพและจัดตั้งกฎเกณฑ์ว่าด้วย

การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ แต่ก็อาจมีข้อโต้แย้งบางประการเกี่ยวกับเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน (Freedom of Movement) ของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เพราะกฎเกณฑ์บางอย่างก็เป็นการจำกัดเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพภายใต้ข้อผูกพันทางสัญญาที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้ผูกพันเอาไว้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่นเป็นต้นสังกัด (Contractual Commitment) ซึ่งการทำข้อผูกพันเช่นนี้อาจปิดกั้นไม่ให้นักกีฬาฟุตบอลสามารถเคลื่อนย้ายถิ่นฐานไปทำงานยังสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่น ๆ ได้อย่างเสรี อีกทั้งยังมีกฎเกณฑ์หลายประการที่มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางจำกัดเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรป เช่น กฎ UEFA Financial Fair Play ภายใต้ระบบการแข่งขันยูฟ่าแชมเปียนส์ลีก เป็นต้น¹⁰

งานวิจัยฉบับนี้ มุ่งเน้นศึกษาและทบทวนแนวความคิดพื้นฐานว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรป เพื่อนำมาวิเคราะห์การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรปว่ามีปัญหาทางกฎหมายสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรอย่างไรบ้าง อันจะนำไปสู่การสร้างแนวทางการตระหนักแห่งประเด็นสิทธิมนุษยชนของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพร่วมกันภายในภูมิภาคยุโรป

2. ระเบียบวิธีวิจัยและวรรณกรรมปริทัศน์

ในการศึกษาและทบทวนแนวความคิดพื้นฐานว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรป พร้อมวิเคราะห์การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรป ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มาอธิบายกฎหมายสิทธิ

มนุษยชนสหภาพยุโรปในฐานะที่เป็นสิ่งที่ใช้บังคับความประพฤติและกำหนดสิทธิเสรีภาพของพลเมืองยุโรป รวมทั้งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในประเด็นบริบทในทางสิทธิมนุษยชนของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในยุโรป โดยผู้วิจัยอาศัยวิธีการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) สำหรับศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวความคิดพื้นฐานว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพภายใต้นโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรป

2.1 แนวความคิดพื้นฐานว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

เมื่อสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปต่างพยายามแสวงหานักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีทักษะหรือพรสวรรค์ให้เข้ามาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลของตนเอง รวมทั้งพยายามพัฒนาระบบและออกแบบกระบวนการพัฒนานักกีฬาฟุตบอลเยาวชน (Youngsters)¹¹ ให้เยาวชนที่มีใจรักในกีฬาฟุตบอลได้พัฒนาร่างกายให้แข็งแรงและฝึกฝนทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลควบคู่กันไป เพื่อให้ให้นักกีฬาฟุตบอลเยาวชนที่มีทักษะและพรสวรรค์ให้กลายมาเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

ในส่วนของนักกีฬาฟุตบอลเยาวชนในภูมิภาคยุโรป หลายสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพได้พัฒนาระบบพัฒนานักกีฬาฟุตบอลรุ่นเยาว์ (Youth Systems) ที่สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพได้ใช้กระบวนการบ่มเพาะฝึกฝนร่างกายและทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลให้แก่ นักกีฬาฟุตบอลเยาวชนในศูนย์ฝึกฟุตบอลเยาวชน (Youth Academies) ของสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีชื่อเสียงแต่ละแห่ง เพื่อเปิดโอกาสให้นักกีฬาฟุตบอลที่มีความแข็งแรงของร่างกายและมีทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลเพียงพอประกอบกับมีพรสวรรค์ในการเล่นกีฬาฟุตบอล (Talents) สามารถก้าวขึ้นมาเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้ในอนาคต เป็นต้น

ในส่วนของการรับนักกีฬาฟุตบอลรุ่นใหญ่ (Mature Players) ที่มีทักษะหรือพรสวรรค์ให้เข้ามาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปได้จ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพให้มาสังกัดสโมสรของตน ผ่านการทำสัญญาจ้างงาน (Football Employment Contract) ระหว่างตัวนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกับสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัด โดยที่สโมสรกีฬาฟุตบอลมีอำนาจบังคับบัญชา (Command) นักกีฬาฟุตบอลอาชีพและต้องจ่ายค่าจ้าง (Wages) ให้แก่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพตามระยะเวลาที่ตกลงกันเอาไว้ สโมสรกีฬาฟุตบอลจึงมีอำนาจบังคับบัญชานักกีฬาฟุตบอลในทางการที่จ้าง (Course of Employment)

หากสัญญาจ้างกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดสิ้นสุดลงแล้ว (Out of Contract)¹² หรือมีปัจจัยอย่างหนึ่งอย่างใด (Factors) ก็อาจทำให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพย้ายออกจากสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมไปสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ นั้นหมายความว่านักกีฬาฟุตบอลอาชีพอาจเดินทางหรือโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อการทำงานหรือประกอบอาชีพอันเป็นประโยชน์ในทางหนึ่งทางใดแก่ตนเองและครอบครัว แต่ข้อตกลงจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรมักเป็นประเด็นที่ถูกหยิบยกขึ้นมาถกเถียงเพราะข้อตกลงดังกล่าวมักเป็นส่วนหนึ่งของข้อผูกพันในสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ข้อตกลงเช่นนี้มีพัฒนาการและความเป็นมาบางส่วนที่ทำให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ประสงค์ที่จะโอนย้ายข้ามสโมสรถูกจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพในการทำงาน โดยอาจต้องรับภาระมากกว่าที่จะพึงคาดหมายได้ตามปกติ ข้อตกลงเช่นนี้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพจะไม่เป็นธรรมและทำให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ประสงค์จะโอนย้ายตนเองไปเล่นกีฬาฟุตบอลให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลสังกัดใหม่มักอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ

งานวิจัยฉบับนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพและพัฒนาการของสภาพปัญหาเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

ในภูมิภาคยุโรปตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมอันประกอบด้วย (ก) ระบบ Retain and Transfer System (ข) Europeanization of the Football Transfer และ (ค) ระบบ Transfer System ในปัจจุบัน

(ก) ระบบ Retain and Transfer System

ในช่วงปลายคริสต์วรรษที่ 19 จนถึงช่วงคริสต์วรรษที่ 20 กีฬาฟุตบอลได้ถูกพัฒนาให้กลายเป็นอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอล (Football Industries) ที่ไม่เพียงจะต้องใช้ทุนขับเคลื่อนธุรกิจ ในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลเท่านั้น แต่ทว่าในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลก็ต้องการนักกีฬาฟุตบอลอาชีพแรงงานที่มีทักษะหรือพรสวรรค์ในการเล่นกีฬาฟุตบอลเพื่อดึงดูดให้ผู้มีการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหันมาติดตามสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือสร้างผลประโยชน์ทางธุรกิจอันเนื่องมาจากการมีนักกีฬาฟุตบอลที่มีทักษะ มีพรสวรรค์หรือมีชื่อเสียงเอาไว้ภายใต้สังกัดของตน

นักกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปย่อมมีเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐาน (Freedom of Movement) เพื่อการทำงานให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพหนึ่งสโมสรกีฬาฟุตบอลใด ไม่ว่าสโมสรดังกล่าวจะเป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ตั้งอยู่แห่งหนึ่งแห่งใดในภูมิภาคยุโรป รวมทั้งนักกีฬาฟุตบอลอาชีพยังมีเสรีภาพที่จะเดินทางโยกย้ายไปพำนักอาศัยยังสถานที่แห่งหนึ่งแห่งใดเพื่อสะดวกต่อการเดินทางไปปฏิบัติงานในฐานะที่เป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอาจมีโอกาสบปะเจรจากับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพเพื่อที่จะได้ตกลงเจรจาทำสัญญาจ้างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เมื่อมีการทำสัญญาจ้างยอมรับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเข้ามาสังกัดในสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพแล้ว นักกีฬาฟุตบอลอาชีพก็ตกลงจะทำงานให้แก่สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ แล้วสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพก็ตกลงจะให้ค่าจ้างตอบแทน¹³ แก่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพตลอดเวลาที่ทำงานให้เหตุนี้เอง

ภูมิภาคยุโรปจึงเป็นตลาดแรงงานนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (European Football Players' Labour Market) กลไกการทำงานของตลาดเช่นนี้นี้ขึ้นอยู่กับระดับค่าจ้างที่คิดคำนวณเป็นตัวเงินและความต้องการนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในฐานะที่เป็นแรงงานประเภทหนึ่งปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลไกการทำงานของตลาดแรงงานนักกีฬาฟุตบอลอาชีพนั้นก็คือการโยกย้ายถิ่นฐานและเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของแรงงานกีฬาฟุตบอล (Football Labour Migration & Movement) ด้วยเหตุผลของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นโยกย้ายเพื่อได้รับค่าจ้าง (ค่าตอบแทน) ที่สูงกว่าที่เคยได้รับจากสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดเดิม โยกย้ายเพื่อได้รับสวัสดิการที่ดีกว่าที่ได้รับจากสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดเดิม หรือโยกย้ายเพราะชื่อเสียงของสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดใหม่

เมื่อนักกีฬาฟุตบอลอาชีพต้องเล่นกีฬาฟุตบอลโดยมีสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพรับเข้ามาทำงานในสังกัด เหตุนี้เองเพื่อให้ทราบว่านักกีฬาฟุตบอลอาชีพอยู่ภายใต้สังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพโดยชัดเจน จึงได้มีการพัฒนาระบบการขึ้นทะเบียนผู้เล่น (Player Registration System) ขึ้นมา¹⁴อย่างไรก็ตาม มีปัญหาทางกฎหมายตามมาว่าหากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพต้องการย้ายสโมสรต้นสังกัดระหว่างที่ฤดูกาลแข่งขันระบบลีกกำลังดำเนินไปอยู่นั้นหรือระหว่างที่ฤดูกาลแข่งขันระบบลีกยังไม่จบลง เช่นว่านี้อาจเป็นการเปิดช่องให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เป็นผู้เล่นในระบบลีกมีชื่อเป็นผู้เล่นกีฬาฟุตบอลซ้ำซ้อนระหว่างต้นสังกัดเดิมกับต้นสังกัดใหม่ในการแข่งขันฤดูกาลนั้น เพื่อแก้ปัญหาทางกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือองค์กร FGBs ขึ้นมาในภูมิภาคยุโรป จึงได้พัฒนาระบบ Retain and Transfer ขึ้นมา

ระบบ Retain and Transfer ได้แก่ ระบบที่ให้เสรีภาพแก่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพในลักษณะที่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพสามารถเลือกที่จะสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพหนึ่งสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพใด

ก็ได้ โดยนักกีฬาฟุตบอลอาชีพสามารถเลือกที่จะเล่นกีฬาฟุตบอลให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดเดิม (หรือเรียกว่า Retain) หรือนักกีฬาฟุตบอลอาชีพสามารถเลือกที่จะโอนย้ายไปสังกัดกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดใหม่ (หรือเรียกว่า Transfer)¹⁵ โดยแรกเริ่มระบบ Retain and Transfer ได้ถูกพัฒนาขึ้นมาในประเทศอังกฤษช่วงค.ศ. 1885 โดยสมาคม British Football Association อันเป็นองค์กร FGBs ของประเทศอังกฤษที่กำกับการแข่งขันระบบลีกกีฬาฟุตบอลอาชีพในขณะนั้น

อย่างไรก็ตาม ระบบ Retain and Transfer ก็มีข้อจำกัดหลายประการด้วยกัน¹⁶ อาทิ (ก) นักกีฬาฟุตบอลอาชีพอาจไม่มีอิสระภายใต้ระบบ Retain and Transfer ที่จะเลือกย้ายไปสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดใหม่ได้ หากอยู่ในระหว่างช่วงฤดูกาลแข่งขันกีฬาฟุตบอลระบบลีกที่กำลังดำเนินอยู่ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดเดิมและได้รับอนุญาตจากสมาคม British Football Association เท่านั้น (ข) ในช่วงแรกของการบังคับใช้กฎเกณฑ์ภายใต้ระบบ Retain and Transfer กฎเกณฑ์ของระบบนี้ไม่ได้สร้างแรงจูงใจทางการเงินที่น่าสนใจและมีศักยภาพในการสนับสนุนให้นักกีฬาฟุตบอลตัดสินใจโอนย้ายจากสโมสรกีฬาฟุตบอลเดิมไปสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลใหม่ เช่น การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นสูง (Maximum Wage) และกำหนดอัตราค่าโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจากสโมสรหนึ่งไปยังอีกสโมสรหนึ่ง (Maximum Transfer Fee) ทั้งเพดานของอัตราค่าจ้างขั้นสูงและเพดานอัตราค่าโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลย่อมไม่ได้สร้างแรงจูงใจให้กับนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่จะเลือกย้ายไปสังกัดยังสโมสรกีฬาฟุตบอลใหม่ แต่ระบบเช่นนี้นี้สร้างสภาวะแวดล้อมให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพเลือกที่จะปฏิบัติงานรับใช้สโมสรต้นสังกัดหนึ่งสังกัดใดอย่างยาวนาน (Long Service)

ต่อมาในปี 1963 ศาล High Court ของประเทศอังกฤษได้เคยพิพากษาในคดี Eastham v. Newcastle United [1964] Ch. 413

ว่าระบบ Retain and Transfer เป็นระบบเป็นการจำกัดการแข่งขันทางการค้าอย่างไม่สมเหตุสมผล (Unjustifiable Restraint of Trade หรือ Unreasonable Restraint of Trade) กล่าวคือนาย George Eastham ได้ฟ้องคดีต่อสโมสร Newcastle United ด้วยเหตุว่าระบบ Retain and Transfer ดังกล่าวได้สร้างข้อผูกพันระหว่างนาย George Eastham กับสโมสร Newcastle United สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิม แม้ว่าสัญญาจ้างที่ผูกพันระหว่างนาย George Eastham กับสโมสร Newcastle United สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมได้สิ้นสุดไปแล้วก็ตาม แต่ถ้าหากว่าสโมสร Newcastle United สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดเดิมไม่ยินยอมจ่ายเงินค่าโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพให้กับสโมสรกีฬาฟุตบอลอื่น (สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ประสงค์จะรับโอนนาย George Eastham)¹⁷

เหตุนี้เองระบบ Retain and Transfer จึงได้ถูกยกเลิกไป (abolished) ด้วยผลของคำพิพากษาคดี Eastham v. Newcastle United [1964] Ch. 413 เมื่อระบบ Retain and Transfer ได้ถูกยกเลิกไป การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในรูปแบบใหม่จึงเกิดขึ้นมาในรูปแบบของระบบ Transfer System (โดยตัดคำว่า “Retain” ออกไป ภายใต้เหตุผลที่ว่าศาลอังกฤษไม่ต้องการให้มีการบังคับใช้ระบบที่จำกัดเสรีภาพนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Player’s Freedom) หรือระบบที่เป็นอุปสรรคต่อเสรีภาพในการโยกย้ายสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพอันเป็นสถานที่ทำงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Obstacle to Freedom of Movement)

(ข) Europeanization of the Football Transfer

ด้วยการแข่งขันในระบบลีกที่มีอิทธิพลต่อการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคยุโรป อิทธิพลระบบลีกส่งผลให้มีการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกีฬาฟุตบอลของนักกีฬาฟุตบอลทั้งที่เป็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพภายในประเทศและระหว่าง

ประเทศ¹⁸องค์กรผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพในระบบสักระดับชาติและระดับภูมิภาค จึงได้นำระบบ Transfer มาปรับใช้กับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลที่ตนเองเป็นผู้จัดการแข่งขัน แล้วค่อย ๆ พัฒนากฎเกณฑ์มาปรับใช้กับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรที่ตนเองเป็นผู้จัดการแข่งขัน

อย่างไรก็ตาม กฎเกณฑ์ภายใต้ระบบ Transfer เคยเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายบางประการ สาเหตุสำคัญมาจากกฎเกณฑ์ภายใต้ระบบ Transfer ขัดหรือแย้งกับกฎหมายสหภาพยุโรป (European Union Law หรือ EU Law) ในปัจจุบัน (หรือกฎหมายประชาคมยุโรป (European Community Law หรือ EC Law) เดิม) โดยศาลยุติธรรมยุโรป (European Court of Justice หรือ ECJ)¹⁹ ในฐานะที่เป็นศาลสูงในภูมิภาคยุโรปที่ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมตรวจสอบในเนื้อหาของกฎเกณฑ์หรือบทบัญญัติทางการกีฬา เพื่อไม่ให้ขัดกับเจตนารมณ์หรือวัตถุประสงค์ของกฎหมายสหภาพยุโรปที่มีผลบังคับใช้ในขณะนั้น ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญที่เข้ามาอำนวยความสะดวกยุติธรรมในประเด็นที่เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ภายใต้ระบบ Transfer โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่เกี่ยวกับกฎหมายสหภาพยุโรปว่าด้วยการเคลื่อนย้ายแรงงานและบริการอย่างเสรี (Free Movement of Workers and Services) อันเนื่องเนื่องกับการประกอบอาชีพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรป ผ่านการพัฒนากฎหมายที่กำเนิดขึ้นจากคำพิพากษาของศาลยุติธรรมยุโรป (Development of ECJ's Case Law) กล่าวคือศาลยุติธรรมยุโรปได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎเกณฑ์ภายใต้ระบบ Transfer ที่บังคับใช้อยู่ในขณะนั้นว่าขัดหรือแย้งกับกฎหมายสหภาพยุโรป (กฎหมายประชาคมยุโรป) อย่างไรบ้าง โดยศาลยุติธรรมยุโรปมีบทบาทในการวางกฎเกณฑ์ในเบื้องต้น (Preliminary Ruling) ในคำวินิจฉัยชี้ขาดว่าการกระทำใดชอบด้วยกฎหมาย (Legality) หรือการกระทำใดไม่ชอบด้วยกฎหมาย (Illegality) เกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพบ้าง

ตัวอย่างเช่นคดี Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ASBL v Jean-Marc Bosman (1995) C-415/93 (คดี Bosman Ruling) อันเป็นคดีพิพาทในประเด็นเรื่องเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงาน (Freedom of Movement for Workers) เสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคม (Freedom of Association) และผลโดยตรงที่เกี่ยวกับประเด็นทางกฎหมายในมาตรา 39 แห่งสนธิสัญญาก่อตั้งประชาคม (Treaty establishing the European Community หรือสนธิสัญญา TEC) ในอดีต (หรือมาตรา 45 แห่งสนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงานของสหภาพยุโรป (Treaty on the Functioning of the European Union หรือสนธิสัญญา TFEU) ในปัจจุบัน) โดยนาย Jean-Marc Bosman นักฟุตบอลอาชีพชาวเบลเยียมประสงค์ที่โอนย้ายจากสโมสร Royal Football Club de Liège (สโมสร RFC Liège) ในประเทศเบลเยียมอันเป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดเดิมไปยังสโมสร Union Sportive du Littoral de Dunkerque (สโมสร USL Dunkerque) ในประเทศฝรั่งเศส อันเป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่ประสงค์จะรับนาย Bosman เข้ามาเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในสังกัด แต่นาย Bosman ไม่สามารถย้ายมาสังกัดสโมสร USL Dunkerque ได้ เนื่องจากสโมสร USL Dunkerque ไม่ยอมจ่ายค่าธรรมเนียมนโยนนายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพให้กับสโมสร RFC Liège ตามที่ได้ทำข้อตกลงการรับโอนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเอาไว้ในเบื้องต้นกับสโมสร RFC Liège อีกทั้งสโมสร RFC Liège ยังตั้งจำนวนเงินค่าธรรมเนียมนโยนนายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในอัตราที่สูง สโมสร USL Dunkerque จึงไม่ยินยอมพร้อมใจที่จะจ่ายเงินค่าธรรมเนียมนโยนนายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในอัตราที่สูงดังกล่าว ผลที่ตามมาทำให้นาย Bosman ไม่อาจโอนย้ายไปสังกัดสโมสร USL Dunkerque นาย Bosman จึงคงต้องสังกัดอยู่กับสโมสร RFC Liège อันเป็นสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัดเดิม อีกทั้งสโมสร RFC Liège ยังได้ห้ามมิให้นาย Jean-Marc Bosman เล่นกีฬาฟุตบอลอาชีพให้กับ

สโมสรอื่นอีก พร้อมกับสโมสร RFC Liège ก็ยังไม่ยอมให้นาย Bosman ลงทำการแข่งขันให้กับสโมสร RFC Liège อันถือเป็นการกระทำในลักษณะกีดกันแก่งานนาย Bosman รวมไปถึงสโมสร RFC Liège ได้แสวงหาช่องทางกดขี่เงินค่าจ้างและปฏิบัติต่อนาย Bosman อย่างไม่เป็นธรรมในการจ้างงาน นาย Bosman จึงได้ฟ้องร้องต่อศาลยุติธรรมสหภาพยุโรป (European Court of Justice) เพื่อขอความเป็นธรรมในประเด็นเกี่ยวกับการจำกัดการแข่งขันทางการค้าอย่างไม่สมเหตุสมผลและเรียกร้องค่าเสียหาย ครั้นต่อมาศาลยุติธรรมสหภาพยุโรปจึงพิจารณาพิพากษาคู่ครองนาย Bosman โดยศาลสหภาพยุโรปได้วางบรรทัดฐานคู่ครองเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพต้องปราศจากการแทรกแซงหรือลดทอนเสรีภาพดังกล่าวโดยสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้นสังกัด การกระทำของสโมสร RFC Liège ถือเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักการในมาตรา 39 (1) แห่งสนธิสัญญาก่อตั้งประชาคมหรือสนธิสัญญา TEC (ในอดีต) หรือมาตรา 45 (1) แห่งสนธิสัญญา TFEU (ในปัจจุบัน)²⁰

ผลของคำพิพากษานี้เท่ากับเป็นการวางกฎซึ่งเรียกว่ากฎบอสแมน (หรือกฎ Bosman Ruling) ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปต้องปฏิบัติตาม โดยนักกีฬาฟุตบอลทุกคนสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปได้รับการรับรองหรือคุ้มครองสิทธิในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสร (Right to a Free Transfer)²¹ ในขณะที่สัญญาจ้างได้หมดอายุลงแล้ว โดยมีข้อแม้ว่าจะต้องโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่อยู่ในภูมิภาคยุโรปหรือระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่อยู่ในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปด้วยกัน (EU Association) กล่าวอีกนัยหนึ่งสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปจะใช้โอกาสเหนี่ยวรั้งเพื่อสกัดกั้นการโอนย้ายข้ามสโมสรด้วยความสมัครใจของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพไม่ได้ และสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปก็ไม่อาจจะเตะถ่วงเพื่อให้กระบวนการการโอนย้ายข้ามสโมสรเนิ่นนานไป เพียง

เพราะต้องการต่อรองเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าธรรมเนียมโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

อีกทั้งผลของคำพิพากษาดังกล่าวยังได้วางบรรทัดฐานในประเด็นการจำกัดจำนวนผู้เล่นชาวต่างชาติ (Quotas on the Number of Foreigners) หรืออาจเรียกว่ากฎโควตา (Quota Rules)²² ซึ่งกฎเช่นนี้จำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติที่สามารถสังกัดได้ในสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรป กล่าวในทางเดียวกันกฎดังกล่าวสร้างข้อจำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลที่ไม่ได้มีสัญชาติของประเทศสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Restrictions on the Number of Non-Nationals Allowed on Club Teams) กฎเช่นนี้เคยถูกนำมาบังคับใช้ภายในลีกการแข่งขันในประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปและลีกการแข่งขันของระบบลีกยุโรป UEFA (เช่น การแข่งขัน UEFA Cup (หรือการแข่งขัน UEFA Europa League ในปัจจุบัน) และการแข่งขัน European Cup (หรือการแข่งขัน UEFA Champions League ในปัจจุบัน) แต่ทว่ากฎ Bosman Ruling จากคำพิพากษาศาลสหภาพยุโรปได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าการจำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติที่สามารถสังกัดได้ในสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปนั้น ถือเป็นการกีดกันหรือเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม (Discriminated) เพียงเพราะความแตกต่างในเรื่องของสัญชาติ เพราะหากปล่อยให้กฎหนึ่งกฎใดมาทำลายเสรีภาพในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติข้ามสโมสรหรือกีดกันไม่ยอมให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติโอนย้ายข้ามสโมสรได้แล้ว ก็ย่อมถือว่าเป็นการขัดกับหลักการของสนธิสัญญา TFEU (ในปัจจุบัน)

ด้วยอิทธิพลของคดี Bosman Ruling นี้เอง ได้ส่งผลให้กฎเกณฑ์ในธุรกิจและอุตสาหกรรมกีฬาที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันหรือกำลังจะมีผลบังคับใช้ในอนาคต จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายสหภาพยุโรป โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบัญญัติของกฎหมายสหภาพยุโรปในส่วนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสิทธิเสรีภาพของนักกีฬา

การกำกับธรรมาภิบาลการกีฬาและการแข่งขันทางการค้าในวงการธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ซึ่งแต่เดิมองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลหรือผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลแต่ละประเทศสมาชิกของสหภาพยุโรป อาจไม่จำเป็นที่จะต้องออกกฎหมายหรือระเบียบของตนเองโดยคำนึงถึงหลักการในกฎหมายสหภาพยุโรป แต่ในปัจจุบันองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลหรือผู้จัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปกลับต้องคำนึงถึงกฎหมายสหภาพยุโรป

ในขณะที่กฎหมายสหภาพยุโรปค่อย ๆ เข้ามามีบทบาทต่อระบบการแข่งขันกีฬาฟุตบอลแบบลีกและการทำข้อตกลงทางธุรกิจในแวดวงอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอล กฎและระเบียบขององค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลหรือองค์กรจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลได้ถูกพัฒนาต่อมาเป็นลำดับจนมาถึงช่วงเวลาปัจจุบันที่องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลหรือองค์กรจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลต่างก็คำนึงถึงการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายสหภาพยุโรป ตัวอย่างเช่น กฎจำกัดจำนวนผู้เล่นชาวต่างชาติ (Quotas on the Number of Foreigners) หรืออาจเรียกว่ากฎโควตา (Quota Rules) ที่จำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติที่สามารถสังกัดได้ในสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรป กฎดังกล่าวสร้างข้อจำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลที่ไม่ได้มีสัญชาติของประเทศสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Restrictions on the Number of Non-Nationals Allowed on Club Teams) กฎเช่นว่านี้เคยถูกนำมาบังคับใช้ภายในลีกการแข่งขันในประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรปและลีกการแข่งขันของระบบลีกยุโรป UEFA (เช่น การแข่งขัน UEFA Cup (หรือการแข่งขัน UEFA Europa League ในปัจจุบัน) และการแข่งขัน European Cup (หรือการแข่งขัน UEFA Champions League ในปัจจุบัน) แต่ทว่ากฎ Bosman Ruling จากคำพิพากษาศาลสหภาพยุโรปได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าการจำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพชาวต่างชาติที่สามารถสังกัดได้ในสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปนั้น ถือเป็นการกีดกันหรือเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม (Discriminated)

เพียงเพราะความแตกต่างในเรื่องของสัญชาติ เพราะหากปล่อยให้มีความ
หนึ่งกฎใดมาทำลายเสรีภาพในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ
ชาวต่างชาติข้ามสโมสรหรือกีดกันไม่ยอมให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ
ชาวต่างชาติโอนย้ายข้ามสโมสรได้แล้ว ก็ย่อมถือว่าเป็นการขัดกับหลัก
การของสนธิสัญญา TFEU (ในปัจจุบัน) เป็นต้น

2.2 การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพภายใต้นโยบายและ กฎหมายสหภาพยุโรป

องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารของสหภาพยุโรปได้ร่วม
กันกำหนดนโยบายและกำหนดกฎหมายสหภาพยุโรปขึ้นมาหลายฉบับ
ที่ไม่เพียงศึกษาและให้ข้อเสนอแนวทางในส่วนของการจัดการเออาร์ด
เอาเปรียบนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในฐานะที่เป็นทั้งนักกีฬาอาชีพและ
แรงงานเท่านั้น หากแต่ยังเสนอแนะมาตรการของสหภาพยุโรปที่ให้
ความคุ้มครองนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ทำให้นักกีฬาฟุตบอลที่ต้อง
การโอนย้ายข้ามสโมสรไม่ถูกเออาร์ดเอาเปรียบจากสโมสรกีฬาฟุตบอล
และไม่เป็นเหยื่อของความไม่เป็นธรรมภายใต้การบังคับใช้ระบบ
Transfer อีกประการหนึ่ง ในขณะที่กฎหมายสหภาพยุโรปได้วางหลัก
เกณฑ์ในลักษณะให้ความคุ้มครองนักกีฬาฟุตบอลอาชีพทั้งในฐานะที่
เป็นนักกีฬาอาชีพและแรงงาน สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพบางส่วนใน
ภูมิภาคยุโรปก็ยังหลีกเลี่ยงที่จะดำเนินการตามนโยบายและกฎหมาย
สหภาพยุโรปเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล
อาชีพ งานวิจัยฉบับนี้จึงได้ศึกษาวิเคราะห์นโยบายและกฎหมายสหภาพ
ยุโรปที่เกี่ยวข้องอันประกอบด้วย ทำการศึกษานโยบายและกฎหมาย
สหภาพยุโรป (EU Law & Policy) ที่เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายนักกีฬา
ฟุตบอลอาชีพ ได้แก่ (ก) สนธิสัญญา Treaty on the Functioning of
the European Union 2007 (ข) เอกสาร White Paper on Sport
2007 (ค) เอกสาร Communication on Sports 2011 และ (ง) เอกสาร
Council Resolution on an EU Work Plan for Sport 2017-2020

(ก) สนธิสัญญา Treaty on the Functioning of the
European Union 2007²³

สนธิสัญญา Treaty on the Functioning of the European Union 2007 หรือสนธิสัญญา TFEU ไม่เพียงช่วยเป็นหลักประกันความเป็นธรรมในแวดวงกีฬาและความมีอิสระในการออกกฎมากำกับตนเองขององค์กรกำกับกีฬาเท่านั้น หากแต่ยังได้วางหลักเกณฑ์ประกันเสรีภาพระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพและนักกีฬาฟุตบอลอาชีพไม่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพสามารถใช้ช่องทางหนึ่งช่องทางใดมากดขี่ข่มเหงนักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้ ในทางกลับกันนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเองก็ต้องเล่นกีฬาฟุตบอลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่เป็นธรรมและชอบด้วยกฎหมายกีฬาสหภาพยุโรปตามที่ผู้จัดระบบลีก (องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลที่จัดการแข่งขันระบบลีก) และสโมสรกีฬาฟุตบอลได้ร่วมกันกำหนดเอาไว้ สนธิสัญญา TFEU มาตรา 6 กับมาตรา 165 (1) และ (2) ล้วนถูกใช้ไปในแนวทางเดียวกันนั้นคือการใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริมและสนับสนุนการเล่นเกมกีฬาและการทำกิจกรรมกีฬาที่เป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกกระดบัชั้น แม้ว่าเนื้อความทั้ง 2 มาตราจะมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันก็ตาม โดยเฉพาะมาตรา 165 (1) และ (2) ที่เคยถูกศาลยุติธรรมสหภาพยุโรปตีความในลักษณะประกันสิทธิและเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นที่ตั้ง เพื่อขจัดอุปสรรคต่อเสรีภาพในการโยกย้ายสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพอันเป็นสถานที่ทำงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในทำนองเดียวกันมาตรา 165 (1) และ (2) ก็ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือจัดการเลือกปฏิบัติโดยตรงอันเนื่องมาจากกฎกำหนดสัดส่วน (โควตา) ของจำนวนนักกีฬาฟุตบอลในทีมโดยอาศัยสัญชาติด้วย ด้วยเหตุนี้เองรัฐบาลของประเทศสมาชิกหรือองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปก็ไม่อาจออกกฎที่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ในสนธิสัญญา TFEU มาตรา 6 กับมาตรา 165 (1) และ (2) ได้ ซึ่งแนวโน้มของการปรับหลักเกณฑ์ในสนธิสัญญา TFEU มาตรา 6 กับมาตรา 165 (1) และ (2) มาใช้กับระบบ Transfer ในยุคใหม่นั้น ก็อาจ

มีพลวัต (dynamic) ที่ไม่เพียงมีจะผันแปรไปส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเท่านั้น หากแต่ยังต้องเปลี่ยนแปลงไปเพื่อตอบสนองเป้าหมายทางธุรกิจของสโมสรกีฬาฟุตบอลและความต้องการของลีกการแข่งขันกีฬาฟุตบอลสมัยใหม่ ลักษณะกฎเกณฑ์การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพก็พึงต้องคำนึงมิติสิทธิมนุษยชนและมิติทางเศรษฐกิจควบคู่กันไป

(ข) เอกสาร White Paper on Sport 2007²

เอกสาร White Paper on Sport 2007 เป็นเอกสารกำหนดนโยบายกีฬาของสหภาพยุโรป ซึ่งเอกสารฉบับนี้ได้ระบุเอาไว้ว่าการกระทำอันก่อให้เกิดการจำกัดเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงานในภูมิภาคยุโรป ย่อมเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักเกณฑ์ของมาตรา 39 แห่งสนธิสัญญา Treaty establishing the European Community หรือสนธิสัญญา EC Treaty ในขณะเดียวกันก็ยังมีมาตรา 18 แห่งสนธิสัญญา EC Treaty ที่ได้วางหลักเกณฑ์เอาไว้ว่าพลเมืองสหภาพยุโรปทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะโยกย้ายถิ่นฐานหรืออยู่อาศัยในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปได้อย่างเสรี นั้นหมายความว่านักกีฬาฟุตบอลอาชีพก็ย่อมมีสิทธิที่จะโยกย้ายถิ่นฐานเพื่อมาเล่นกีฬาฟุตบอลในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอื่น ๆ หรืออยู่อาศัยในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอื่น ๆ เพื่อใช้แรงงานในฐานะนักกีฬาอาชีพได้อย่างเสรีในทางเดียวกันหลักเกณฑ์ของมาตรา 18 และมาตรา 39 ก็ถูกนำมาประกอบกับ มาตรา 12 ที่วางหลักเกณฑ์ไว้ว่าห้ามประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปกีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อพลเมืองเพียงเพราะเหตุที่มีสัญชาติที่แตกต่างกัน (Discrimination on the grounds of nationality) เหตุนี้เองจึงเท่ากันว่าการกำหนดสัดส่วนของจำนวนนักกีฬาฟุตบอลในทีมโดยอาศัยสัญชาติหรือที่เรียกว่าระบบ Quota เป็นการกระทำที่นำไปสู่การกีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเพียงเพราะเหตุที่มีนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมีสัญชาติที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น สหพันธ์ฟุตบอลระหว่างประเทศ (Fédération Internationale de Football

Association หรือ FIFA) ได้ออกกฎ FIFA 6+5 Rule ขึ้นในปี 2008 จำกัดให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพต้องมีนักกีฬาฟุตบอลอาชีพเป็นผู้เล่นที่อาจได้รับสิทธิให้เป็นตัวแทนประเทศอันเป็นที่ตั้งของสโมสรเพื่อเข้าร่วมแข่งขันในฐานะตัวแทนทีมชาติจำนวนขั้นต่ำ 6 คน (at least six players) โดยการกำหนดสัดส่วนของจำนวนนักกีฬาฟุตบอลในทีมในลักษณะเช่นนี้มีเป้าหมายเพื่อต้องการให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพยังคงเอกลักษณ์ของทีมกีฬาฟุตบอลแห่งชาติหรือสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพในชาติที่มีคนในชาติร่วมกันเล่นอยู่ในทีม พร้อมทั้งต้องการจำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เป็นชาวต่างชาติที่มีความสามารถหรือมีพรสวรรค์ไม่ให้อยู่ในทีมหนึ่งทีมใดมากเกินไป อันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำของการครองจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เป็นชาวต่างชาติระหว่างสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพขนาดใหญ่กับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพขนาดเล็ก ในขณะเดียวกันสหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (Union of European Football Associations หรือ UEFA) ก็ได้ออกกฎ UEFA's Home-Grown Player Rule ขึ้นมาในปีเดียวกัน (2008) กำหนดให้สโมสรฟุตบอลอาชีพที่เข้าร่วมการแข่งขันในการแข่งขันลีก UEFA Champions League และลีก UEFA Europa League จำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอลอาชีพท้องถิ่นที่ได้รับการพัฒนาในท้องถิ่นเป็นจำนวนขั้นต่ำ 8 คน (minimum of homegrown players) จากนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในสโมสรต้นสังกัดที่ได้ลงทะเบียนเข้าแข่งขันลีกดังกล่าวทั้งหมดชั้นสูงสุด 25 คน (maximum 25 players) ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งกฎ FIFA 6+5 Rule และกฎ UEFA's Home-Grown Player Rule ขึ้นในปี 2008 ต่างก็เป็นกฎเกณฑ์ที่กีดกันหรือเลือกปฏิบัติต่อพลเมืองเพียงเพราะเหตุที่มีสัญชาติที่แตกต่างกันเช่นกัน อันขัดต่อหลักเกณฑ์ในกฎหมายสหภาพยุโรป เป็นต้น

(ค) เอกสาร Communication on Sports 2011²

เอกสาร Communication on Sports 2011 เป็นเอกสารที่ยืนยันในหลักการภายใต้เอกสาร White Paper on Sport 2007 โดยนำเสนอ

ข้อกังวลและพยายามของคณะกรรมการธิการยุโรป ในการแก้ไขปัญหาระมาภิบาล พร้อมนำเสนอข้อวิตกกังวลทางกฎหมายเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานอย่างเสรีของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสร บรรดาเหล่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลก็อาจอาศัยช่องทางการเออาร์ดีเอเปรียบแก่นักกีฬาฟุตบอลอาชีพทั้งในฐานะที่เป็นนักกีฬาอาชีพในชนิดกีฬาฟุตบอลและเป็นแรงงานในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอล ในขณะเดียวกันเอกสารฉบับนี้ก็พยายามชี้ให้เห็นถึงแนวทางการอุดช่องว่างและข้อเรียกร้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสนธิสัญญา TFEU มาตรา 18 มาตรา 21 มาตรา 45 และมาตรา 165

(ง) เอกสาร *Council Resolution on an EU Work Plan for Sport 2017-2020*²⁶

เอกสาร Council Resolution on an EU Work Plan for Sport 2017-2020 ได้แก่ ข้อมติของสภาสหภาพยุโรปว่าด้วยแผนการดำเนินงานด้านกีฬาสหภาพยุโรป แสดงถึงเจตนารมณ์ของสหภาพยุโรปและผู้แทนรัฐบาลของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปในรูปแบบลายลักษณ์อักษร ข้อมติเช่นนี้เป็นบ่อเกิดของแนวทางการดำเนินงานด้านการกีฬาร่วมกัน อันมีเป้าหมายในการพัฒนาด้านกีฬาในภูมิภาคยุโรปให้สอดคล้องและบูรณาการอันจะก่อให้เกิดความร่วมมือทางการกีฬาไปในแนวทางอันมีเป้าหมายร่วมกันตามระยะเวลาที่กำหนดเอาไว้ในแผนการทำงานดังกล่าว โดยกำหนดระยะเวลาของการดำเนินงานภายใต้แผนดังกล่าวเอาไว้เป็นระยะเวลา 4 ปี เอกสารฉบับนี้ไม่ได้กล่าวถึงประเด็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพภายใต้นโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปแต่อย่างใด แต่เอกสารดังกล่าวได้หยิบยกประเด็นสำคัญ (Key Topics) เชิญชวนให้ประเทศสมาชิกดำเนินงานในประเด็นสำคัญตามแผนการดำเนินงานด้านกีฬาเป็นระยะเวลา 4 ปี เช่น การควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (Anti-doping) ธรรมนูญที่

ดี (Good Governance) การคุ้มครองนักกีฬาเด็ก (Safe-guarding of minors) และความเฉพาะเจาะจงของกีฬา (Specificity of Sport) เป็นต้น

(จ) อภิปรายนโยบายสหภาพยุโรปและกฎหมายสหภาพยุโรปเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในบริบทสิทธิมนุษยชน

จากที่กล่าวมาในข้างต้น นโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปว่าด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ มีวัตถุประสงค์บางประการเพื่อสนับสนุนให้เกิดการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอันไม่กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในตลาดอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลในสหภาพยุโรป เนื่องจากตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนทางการกีฬาที่ว่า การปฏิบัติตามสิทธิขององค์กรกีฬา (องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลอาชีพ) ที่อยู่ภายใต้กรอบกฎหมายสหภาพยุโรป โดยไม่กระทบสิทธิในการเล่นกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือสิทธิในการทำงานของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพแล้ว ย่อมได้ชื่อว่าองค์กรกีฬานั้นเป็นผู้มีส่วนนำพาวงการกีฬาฟุตบอลยุโรปให้มีธรรมาภิบาลและให้เป็นธรรมต่อนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในขณะที่เดียวกันการวิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพเองนั้น ก็ต้องมีการจำแนกแยกแยะว่าสิทธิของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Rights of Professional Football Players) กับสิทธิเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Freedom of Professional Football Players) โดยสิทธิของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพถือเป็นอำนาจที่กฎหมายสหภาพยุโรปรับรองหรือคุ้มครองให้แก่ นักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในอันที่จะกระทำการบางอย่างเกี่ยวข้องกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลหรือการประกอบกิจกรรมอื่น ๆ เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพ รวมไปถึงเรียกร้องให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพกระทำการหรือดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ที่อาจกระทบต่อสิทธิของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่กฎหมายสหภาพยุโรปรับรองหรือคุ้มครองเอาไว้ อีกทั้งนักกีฬาฟุตบอลอาจใช้สิทธิเรียกร้องที่จะไม่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือองค์กร

กำกับกีฬาฟุตบอลใช้อำนาจเข้าแทรกแซงหรือกระทำการล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของตนตามกฎหมายสหภาพยุโรป ด้วยเหตุนี้สิทธิของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพจึงเป็นสิทธิที่ผูกพันให้องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลอาชีพในภูมิภาคยุโรปต้องเคารพและคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายสหภาพยุโรปเพื่อให้สิทธิดังกล่าวมีผลในทางปฏิบัติได้ เช่น สิทธิในการเคลื่อนย้าย (Mobility Rights) และสิทธิที่จะทำงาน (Right to Work) เป็นต้น ในทำนองเดียวกันเมื่อพูดถึงเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพถือเป็นอิสรภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในการที่จะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามความประสงค์หรือความต้องการของตน เสรีภาพก็เป็นอำนาจในการเลือกกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ ตามอิสระที่ใจของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพปรารถนา ไม่ว่าจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาฟุตบอลอาชีพเองก็ดีหรือองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลก็ตาม ต่างก็ต้องเคารพต่อเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เมื่อนักกีฬาฟุตบอลอาชีพถูกกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นการรบกวนต่อเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลแล้ว ก็สามารถใช้สิทธิเรียกร้องให้หยุดกระทำการดังกล่าวได้ตามกฎหมายสหภาพยุโรปรับรองหรือคุ้มครองเอาไว้ เช่น เสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงานและเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคมของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ เป็นต้น อย่างไรก็ตามเมื่อวิพากษ์ประเด็นการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพภายใต้นโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าสิทธิมนุษยชนของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพถือเป็นสิทธิของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่เล่นกีฬาฟุตบอลหรือทำงานเป็นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ พึงถูกปฏิบัติอย่างเท่าเทียมด้วยการคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นนักกีฬาอาชีพ (Dignity of Professional Sports people) ภายใต้สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคที่กฎหมายสหภาพยุโรปได้รับรองหรือคุ้มครองเอาไว้ นโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปที่ถูกหยิบยกมาพิจารณาในข้างต้นทำให้ทราบถึงบริบทในทางสิทธิมนุษยชนของการโอนย้าย

นักกีฬาฟุตบอลหรือถ้อยคำหรือข้อความแวดล้อมที่ช่วยให้เข้าใจความหมายของคำสิทธิมนุษยชนของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลให้กระจ่างมากขึ้น

2.3 วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรป เกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

เมื่อทำการศึกษาวิเคราะห์กฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรป ผู้วิจัยค้นพบปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ โดยจำแนกเอาไว้เป็น 2 ประเด็นสำคัญ อาทิ (ก) ประเด็น EU Free Movement และ Fair Competition (ข) ประเด็น Children's Rights และ Human Trafficking of Players

(ก) ประเด็น EU Free Movement และ Fair Competition

สหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (Union of European Football Associations) หรือยูฟ่า (UEFA) ในฐานะที่เป็นองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลและผู้จัดการแข่งขันระบบลีกในภูมิภาคยุโรป ได้ออกกฎเกณฑ์มาเพื่อให้มีการเปิดเสรีการแข่งขันที่เป็นธรรมมากขึ้น พร้อมกับเปิดโอกาสให้สโมสรกีฬาฟุตบอลขนาดเล็กสามารถมีโอกาสรอบครองผู้เล่นนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่มีทักษะสูงและมีพรสวรรค์ได้เช่นเดียวกันกับสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพขนาดใหญ่ อีกทั้งยังทำให้นักกีฬาฟุตบอลอาชีพได้รับการคุ้มครองสิทธิของตนโดยไม่ถูกกีดกันหรือเลือกปฏิบัติจากสโมสรกีฬาฟุตบอลขนาดใหญ่ที่มีอำนาจต่อรองและมีอำนาจครอบงำ กฎเกณฑ์เหล่านี้คือ กฎ UEFA Financial Fair Play (กฎ FFP)

กฎ Financial Fair Play²⁷ ได้แก่ กฎควบคุมตรวจสอบวินัยทางการเงินการคลังของสโมสรกีฬาฟุตบอลที่เป็นสมาชิกการแข่งขันระบบลีกยูฟ่า โดยสร้างการกำหนดควบคุมรายจ่ายของสโมสรกีฬาฟุตบอลให้มีวินัยทางงบประมาณและการเงิน นำไปสู่การลดความเสี่ยง

ที่จะเกิดปัญหาทางการเงิน (Financial Problems) ของสโมสรกีฬาฟุตบอลที่อาจเกิดขึ้นมาจากการขาดวินัยการใช้จ่ายเงินอย่างสุรุ่ยสุร่าย หรือการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เหมาะสมของสโมสรกีฬาฟุตบอล พร้อมกับสร้างสมดุลเกมการแข่งขันกีฬาฟุตบอลอาชีพเพื่อนำไปสู่การแข่งขันอย่างยุติธรรม ไม่ทำให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพสโมสรหนึ่งสโมสรใดอาศัยศักยภาพทางการเงินของตนเพื่อขจัดคู่แข่งในอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลยุโรปและอาศัยศักยภาพทางการเงินของตนผูกขาดชัยชนะทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลแต่ฝ่ายเดียว การควบคุมตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณหรือการควบคุมการบัญชีของสโมสรกีฬาฟุตบอลดังกล่าวทำให้สโมสรกีฬาฟุตบอลทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กอยู่รอดทางการเงินได้ในระยะยาว (Long-Term Financial Survival) ในแง่ความสัมพันธ์ระหว่างกฎ Financial Fair Play กับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ กล่าวคือกฎนี้ถูกตั้งขึ้นมาผ่อนคลายความกดดันในประเด็นเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (Transfer Fees) เพราะบางสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพใช้จ่ายงบประมาณมากกว่ารายรับ ซึ่งการใช้จ่ายงบประมาณเช่นนี้นี้ย่อมนำไปสู่การเกิดผลกระทบทางการเงินต่อสโมสรกีฬาฟุตบอล กฎดังกล่าวจึงห้ามไม่ให้สโมสรกีฬาฟุตบอลใช้จ่ายมากกว่ารายรับ (Preventing Clubs From Spending Beyond Their Means) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจ่ายเงินเพื่อลงทุนในการซื้อตัวนักกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือการใช้จ่ายเงินสำหรับรับโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลจากต่างสโมสร (รับซื้อ) มาสังกัดสโมสรกีฬาฟุตบอลของตน (Transfer Expenditure) อีกด้วย กฎ Financial Fair Play มีปรัชญาที่จะให้สโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพรายหนึ่งรายใดมีอำนาจเหนืออุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลในลักษณะที่เป็นการผูกขาด (Oligopoly) หากสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพกระทำการฝ่าฝืนกฎดังกล่าวแล้ว ก็จะต้องรับโทษ (Punishments) ตามที่ยูฟ่าได้บัญญัติเอาไว้ (เช่น โทษปรับ (Fines) การหักเงินรางวัล (Withholding Prize Money) การห้ามการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสร (Transfer Bans)

การตัดแต้ม (Points Deductions) การห้ามรับนักกีฬาฟุตบอลหน้าใหม่เข้ามาเล่นในสโมสร (Ban on Registration of New Players) และการจำกัดจำนวนนักกีฬาฟุตบอล (Restriction on the Number of Players) เป็นต้น ดังนั้น กฎ Financial Fair Play จำกัดไม่ทำให้สโมสรกีฬาฟุตบอลขนาดใหญ่กลายเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลภายใต้การจำกัดการแข่งขันหรือใช้อิทธิพลทางการเงินจากการใช้จ่ายงบประมาณมาผูกขาดตลาดอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลในทางกลับกันสโมสรกีฬาฟุตบอลขนาดเล็กก็ต้องประมาณตนเองในการใช้จ่าย ไม่ใช้จ่ายเกินศักยภาพทางการเงินของตนหรือใช้จ่ายตามศักยภาพทางเศรษฐกิจเท่าที่ตนมี เท่ากับว่ากฎดังกล่าวต่อต้านการผูกขาดและควบคุมการใช้อำนาจในตลาดของสโมสรกีฬาฟุตบอลขนาดใหญ่

อย่างไรก็ตาม กฎ Financial Fair Play จำกัดเพดานการใช้จ่ายเงินงบประมาณของสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพ แล้วสโมสรกีฬาฟุตบอลใช้จ่ายงบประมาณได้เท่าที่กฎ Financial Fair Play กำหนดกรอบวินัยการเงินการคลังได้เพียงเท่านั้น หากสโมสรกีฬาฟุตบอลไม่ยอมทำตามก็ย่อมไปอาจถูกลงโทษด้วยการห้ามการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลข้ามสโมสรหรือการห้ามรับนักกีฬาฟุตบอลหน้าใหม่เข้ามาเล่นในสโมสรของสโมสรหนึ่งสโมสรใด นี้เท่ากับว่าสโมสรกีฬาฟุตบอลอาชีพที่สังกัดอยู่ภายใต้ยุโรปปราศจากเสรีทางการค้า (Free Trade) อย่างแท้จริง นั่นหมายความว่ากฎ Financial Fair Play มีลักษณะที่ไม่ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงานและไม่สนับสนุนสิทธิเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคมของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพที่กฎหมายสหภาพยุโรปได้รับรองหรือคุ้มครองเอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงานและสิทธิเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคมของนักกีฬาได้ถูกรับรองหรือคุ้มครองภายใต้สนธิสัญญา TFEU มาตรา 45 (เสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงาน) และ 165 (การกีฬายุโรป)²⁸ ที่วางหลักการปกป้อง

คุ้มครอง (Secure) เสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงาน เพราะการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนของแรงงานระหว่างประเทศ สมาชิกสหภาพยุโรปก็ดีหรือการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานข้ามพรมแดนของแรงงานภายในประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปก็ตาม โดยปราศจากการกีดกันหรือเลือกปฏิบัติเพียงเพราะความแตกต่างในสัญชาติของพลเมือง (Discrimination Based on Nationality) เพื่อมาเลือกปฏิบัติในเรื่องของการจ้างแรงงาน (Employment) การจ่ายค่าจ้าง (Remuneration) และเงื่อนไขการทำงานหรือการจ้างงานในลักษณะอื่น ๆ (Other Conditions of Work and Employment)

(ข) ประเด็น Children's Rights และ Human Trafficking of Players

สหภาพยุโรปตระหนักถึงปัญหาการเข้าเมืองผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการใช้แรงงานเด็กในพื้นที่ของสหภาพยุโรป โดยในปี 2005 สภายุโรป (Council of Europe) ได้ออกโครงการกรงเหล็ก ว่าด้วยการเสริมความแข็งแกร่งของเสรีภาพ ความมั่นคง และความยุติธรรมในสหภาพยุโรป (Hague programme: strengthening freedom, security and justice in the european union) โดยมีวัตถุประสงค์ปรับปรุงขีดความสามารถร่วมของสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกในการประกันสิทธิขั้นพื้นฐาน และมาตรการขั้นต่ำในการพิทักษ์กระบวนการยุติธรรม และการเข้าถึงความยุติธรรม ตามอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยผู้ลี้ภัยและสิทธิสัญญาระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อควบคุม กระแสการย้ายถิ่นและควบคุมอาชญากรข้ามชาติ

นอกจากนี้สหภาพยุโรป ได้กำหนดสนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงานของสหภาพยุโรป (treaty on the functioning of the european) ในข้อที่ 79 ว่า สหภาพยุโรปจะต้องพัฒนานโยบายการย้ายถิ่นที่สร้างความมั่นใจในทุก ๆ ขั้นตอน รวมถึงการจัดการกระแสการย้ายถิ่นที่มีประสิทธิภาพ การดูแลผู้เข้าเมืองอย่างถูกกฎหมายที่มา

จากประเทศที่สามอย่างเป็นธรรม และการป้องกันและการปรับปรุง
มาตรการในการต่อสู้กับการเข้าเมืองผิดกฎหมายและการค้ามนุษย์ด้วย
และยังระบุด้วยว่า รัฐสภายุโรปและสภายุโรปจะต้องดำเนินการตาม
หลักกฎหมายทั่วไป และจะต้องใช้มาตรการในการต่อต้านการค้ามนุษย์
โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้หญิงและเด็ก²⁹

อีกทั้งกฎบัตรสิทธิขั้นพื้นฐานของสหภาพยุโรป (Charter of Fundamental Rights of the European Union) เป็นกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับสิทธิทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของประชาชน
ชาวยุโรป ซึ่งกำหนด ที่มีผลทางกฎหมายในปี 2009 ได้กำหนดว่า
การค้ามนุษย์เป็นสิ่งต้องห้าม ในข้อ 5 โดยกฎบัตรดังกล่าวมีวัตถุประสงค์
เพื่อรับรองว่ากฎ ระเบียบ และคำสั่งของสหภาพยุโรปจะไม่ขัดหรือแย้ง
กับอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (European Convention on
Human Rights/ ECHR) ด้วย นอกจากนี้กฎบัตรยังคุ้มครองเกี่ยวกับ
สิทธิเด็กอีกหลายด้านด้วย เช่น ข้อ 32 ที่ระบุถึงการห้ามมิให้มีการใช้
แรงงานเด็ก และการคุ้มครองเยาวชนในที่ทำงานด้วย โดยอายุขั้นต่ำใน
การทำงานต้องไม่น้อยกว่าอายุขั้นต่ำในการออกจากโรงเรียน ข้อ 24
ระบุถึงสิทธิเด็กว่า ในการดำเนินการที่เกี่ยวกับเด็กทั้งหน่วยงานภาครัฐ
หรือหน่วยงานภาคเอกชน จะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของ
เด็กต้องมาก่อน

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยฉบับนี้ได้พบสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ
การค้ามนุษย์ผ่านธุรกิจกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้ามนุษย์ที่เยาวชน
ตกเป็นเหยื่อในธุรกิจกีฬาฟุตบอล รวมไปถึงนำเสนอกฎหมายสิทธิมนุษยชน
ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนจนถึงแนวคำวินิจฉัยของศาล
อนุญาโตตุลาการทางการกีฬาหรือ Court of Arbitration for Sport
(หรือศาล CAS) ที่ได้เคยวินิจฉัยในประเด็นเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ผ่าน
ธุรกิจกีฬา อันเป็นการบรรยายถึงขอบเขตและลักษณะของปัญหา
การค้ามนุษย์ผ่านการศึกษาคำวินิจฉัยของศาล CAS

ตัวอย่างคำวินิจฉัยของศาล CAS ที่เคยวินิจฉัยชี้ขาดประเด็นสิทธิของเด็กและการค้ามนุษย์ผ่านช่องทางระบบการโอนย้ายนักเตะเยาวชนเอาไว้เช่น คดี Cádiz (CAS 2005/A/955) หรือ คดี CAS 2005/A/955 & 956 Cadiz CF. S.A.D. & Carlos Javier Acuña Caballero v. FIFA and Asociacion Paraguaya de. Futbol กล่าวคือเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2005 นักเตะเยาวชนชาวปารากวัย คารอส จาเวียร์ อาคุเนีย คาเบลเลโร่ (Carlos Javier Acuña Caballero) ผู้มีอายุ 16 ปี ได้เซ็นสัญญากับสโมสรฟุตบอลคาดิซ ในประเทศสเปน ในวันเดียวกันนั้น ก็มีข้อตกลงการโอนย้ายระหว่างสโมสรฟุตบอลโอลิมเปีย ประเทศปารากวัย สังกัดเดิมของ คารอส จาเวียร์ อาคุเนีย คาเบลเลโร่ กับ สโมสรฟุตบอลคาดิซ ประเทศสเปน ภายหลังจากนั้น 1 สัปดาห์ แม่ของ คารอส จาเวียร์ อาคุเนีย คาเบลเลโร่ ได้รับสัญญาจ้างงานที่ร้านอาหารแห่งหนึ่งในประเทศสเปนด้วย อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 22 One judge มิถุนายน ค.ศ. 2005 สมาคมฟุตบอลปารากวัย ได้ปฏิเสธที่จะออกใบรับรองการโอนย้ายระหว่างประเทศ (ITC) ให้ Carlos Javier Acuña Caballero ด้วยเหตุผลของอายุที่ยังไม่ถึง 18 ปี ต่อมา เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม ค.ศ. 2005 สมาคมฟุตบอลปารากวัย และสมาคมฟุตบอลสเปนได้รับแจ้งจาก สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ ว่า ใบรับรองการโอนย้ายระหว่างประเทศ (ITC) ไม่สามารถออกได้ตามเงื่อนไข ข้อ 12 ใน ระเบียบปฏิบัติว่าด้วยสถานภาพและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล (Regulations on the Status and Transfer of Players) ฉบับปี 2001 และข้อ 19 ของฉบับปี 2005 ต่อมาสโมสรฟุตบอลได้ตัดสินใจยื่นเรื่องไปยังคณะกรรมการสถานภาพนักกีฬาฟุตบอลแห่งสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (the FIFA Players' Status Committee) แต่ก็ได้รับคำปฏิเสธคำขอของสมาคมฟุตบอลสเปนที่จะขึ้นทะเบียน คารอส จาเวียร์ อาคุเนีย คาเบลเลโร่ เนื่องจากขาดหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าเข้าประเทศสเปนมาเพื่อกิจกรรมอย่างอื่นที่นอกเหนือจากกีฬาฟุตบอล โดยในเอกสารที่ส่งมาไม่ได้แสดงให้เห็นถึง

ความตั้งใจที่จะมาศึกษาต่อในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาอื่นใด นอกจากนี้แทนที่เขาคงติดตามแม่ของเขามาเป็นผลจากการโยกย้ายภูมิสำเนาด้วยเหตุผลที่ไม่เกี่ยวกับฟุตบอล ซึ่งจะเป็นข้อยกเว้นที่ถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติว่าด้วยสถานภาพและการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล (Regulations on the Status and Transfer of Players) ข้อ 19 แต่กลับกลายเป็นแม่ของเขาติดตามมาหลังจากสโมสรฟุตบอลในสเปนได้แสดงความสนใจในตัว คารอส จาเวียร์ อาคูเนีย คาเบลเลโร่

ต่อมาเมื่อ 8 กันยายน ค.ศ. 2005 สโมสรฟุตบอลคาดีซและ คารอส จาเวียร์ อาคูเนีย คาเบลเลโร่ ได้ยื่นคำอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (CAS) โดยมีข้อโต้แย้ง 2 ประเด็น คือ 1) ความถูกต้องเหมาะสมของระเบียบของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองนักเตะเยาวชน 2) ระเบียบของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองนักเตะเยาวชนถือเป็นโมฆะ เนื่องจากเป็นระเบียบเอกชนของสมาคมที่ขัดแย้งกับหลักนโยบายสาธารณะของบทบัญญัติที่จำเป็น ที่ไม่สามารถจำกัดได้ด้วยภาคเอกชน

คณะอนุญาโตตุลาการได้ทำการตรวจสอบระเบียบของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติที่จำกัดการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี พบกว่าระเบียบเหล่านี้ ไม่ได้ละเมิดต่อหลักการบังคับของนโยบายสาธารณะ กฎหมายระดับชาติ หรือกฎหมายระหว่างประเทศ トラบเท่าที่ 1) ได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องในการคุ้มครองนักเตะเยาวชนจากการโอนย้ายที่อาจทำลายชีวิตของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการประกอบอาชีพนักฟุตบอลล้มเหลวหลายครั้งหรือไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพเท่าที่ควร 2) และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของข้อยกเว้นตามสมควร กล่าวอีกนัยยะหนึ่งคือ คณะอนุญาโตตุลาการระบุว่าระเบียบของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติที่เกี่ยวกับการคุ้มครองนักเตะเยาวชนชอบด้วยกฎหมายและได้สัดส่วน นอกจากนี้ คณะอนุญาโตตุลาการยังเห็นด้วยกับ คณะกรรมการสถานภาพนักกีฬาฟุตบอลแห่งสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ ที่สรุปว่า การตัดสินใจของนักเตะเยาวชนที่ย้ายไป

เล่นฟุตบอลที่ประเทศสเปนนั้น ถูกกำหนดมาก่อนการตัดสินใจของแม่ที่ย้ายไปทำงานในร้านอาหารประเทศสเปน ซึ่งถือว่าเชื่อมโยงโดยตรงกับการเซ็นสัญญาระหว่างนักเตะเยาวชนและสโมสรฟุตบอล ดังนั้นการอุทธรณ์ดังกล่าวจึงถูกยกคำอุทธรณ์

3. บทสรุป

ในขณะที่พัฒนาการของหลักเกณฑ์การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรในประเทศอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นในช่วงที่มีการพัฒนาอย่างทีละเล็กละน้อยของระบบ Retain and Transfer ระหว่างช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 จนถึงช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ในประเทศอังกฤษ อีกทั้งในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 ก็มีการวางหมุดหมายสำคัญของกระบวนการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรเป็นรูปแบบเดียวกันทั่วทั้งภูมิภาคยุโรปหรือกระบวนการ Europeanization of the Football Transfer ผ่านวางบรรทัดฐานของศาลยุติธรรมสหภาพยุโรปในคดี Union Royale Belge des Sociétés de Football Association ASBL v Jean-Marc Bosman (1995) C-415/93 (หรือคดี Bosman Ruling) ที่วางบรรทัดฐานเอาไว้ในทำนองส่งเสริมเสรีภาพในการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานสำหรับแรงงานและสนับสนุนเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคมของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ตลอดจนการวางบรรทัดฐานของศาลยุติธรรมยุโรปเช่นว่านี้เองได้มีส่วนก่อร่างสร้างกฎเกณฑ์เฉพาะหลากหลายรูปแบบในระบบ Modern Transfer ของลีกการแข่งขันกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปที่เป็นสมัยใหม่ขึ้นมา (ในบทที่ 2) ซึ่งสถาบันทางการเมืองของสหภาพยุโรปสร้างกฎเกณฑ์และสะท้อนออกมาในลักษณะของการพัฒนานโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ได้แก่ สนธิสัญญา Treaty on the Functioning of the European Union 2007 เอกสาร White Paper on Sport 2007 เอกสาร Communication on Sports 2011 และเอกสาร Council

Resolution on an EU Work Plan for Sport 2017-2020 อย่างไรก็ตาม กีดกันนโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรสมัยใหม่หรือ Modern Transfer อาจเปิดช่องว่างทางกฎหมายที่สร้างปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนและผลกระทบที่ในด้านลบที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามระเบียบ แบบแผนและกติกากายใต้ระบบ Modern Transfer

หลักเกณฑ์การโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรในยุโรปที่มีความเป็นสมัยใหม่ (Modernity) นั้น ไม่เพียงจะต้องพิจารณาว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นไปตามกฎที่องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลในภูมิภาคยุโรปหรือ European FGBs และหน่วยงานด้านการกีฬาในภูมิภาคยุโรปได้บัญญัติเอาไว้ ในขณะเดียวกันก็ต้องพิจารณาว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรปเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ รวมไปถึงบรรทัดฐานที่ศาลยุติธรรมยุโรปได้วางเอาไว้เกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพข้ามสโมสรในยุโรปสมัยใหม่ จากการสำรวจนโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ (ในบทที่ 3) ก็พบว่านโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปเหล่านี้มีความสอดคล้องกันและเป็นไปในทางเดียวกัน นั่นก็คือสถาบันทางการเมืองสหภาพยุโรป (และสถาบันทางการเมืองกีฬาฟุตบอลยุโรป) พยายามตีความนโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้องให้ครอบคลุมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลอาชีพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักกีฬาฟุตบอลอาชีพย่อมได้รับประโยชน์จากการตีความหรือการปรับใช้กฎหมายสหภาพยุโรปไปในเชิงคุ้มครองสิทธิเสรีภาพเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพอย่างดียิ่งขึ้นในอนาคต อีกประการหนึ่งสิ่งที่สะท้อนออกมาจากการตัดสินใจของสถาบันทางการเมืองของสหภาพยุโรปในการเลือกการกระทำการออกนโยบายสาธารณะใหม่ ๆ และปรับใช้กฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้อง ย่อมมีเป้าประสงค์ชัดเจนให้ครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอล

อาชีพ โดยมีการก่อร่างสร้างเอกสารสำคัญหลายฉบับ มาอธิบายการตีความปรับใช้กฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้อง จนดูเหมือนว่าเป็นการกล่าวซ้ำไปซ้ำมาในประเด็นดังกล่าวในเอกสารของสหภาพยุโรปหลายฉบับ แต่นี่ก็เป็นเครื่องยืนยันว่าสหภาพยุโรปและสถาบันทางการเมืองสหภาพยุโรปยอมรับและให้ความสำคัญกับการนำนโยบายและกฎหมายสหภาพยุโรปที่เกี่ยวข้องมาใช้แก้ปัญหาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรปเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลทางกฎหมายสหภาพยุโรปชั้นปฐมภูมิและข้อมูลทางกฎหมายสหภาพยุโรปชั้นทุติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับบริบทในทางสิทธิมนุษยชนของการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ กลับพบปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ใน 2 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับ EU Free Movement และ Fair Competition และประเด็นปัญหา Children's Rights และ Human Trafficking of Players ซึ่งเมื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาพยายามสร้างกฎเกณฑ์หรือข้อตกลงเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพในลักษณะที่ไม่เคารพต่อสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่พึงได้รับ ไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นพลเมืองของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปก็ดีหรือบุคคลดังกล่าวจะเป็นพลเมืองของประเทศอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกสหภาพยุโรปก็ตาม (แต่ต้องมาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับองค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลในยุโรปหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในแวดวงกีฬาที่เป็นพลเมืองสหภาพยุโรป ในกิจกรรมเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ) องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลในยุโรปและสถาบันทางการเมืองของสหภาพยุโรปจึงควรร่วมมือกันแก้ปัญหาทางกฎหมายที่เกิดขึ้นและแสวงหาทางออกร่วมกัน แม้องค์กรกำกับกีฬาฟุตบอลในยุโรปและสถาบันทางการเมืองของสหภาพยุโรปคิดไปไม่ถึงว่าจะมีช่องว่างของระบบการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพหรือคิดไปไม่ถึงว่าจะมีช่องว่างของกฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพยุโรป ในกรณีเกิดปัญหาและช่องว่างทางกฎหมายสิทธิมนุษยชนสหภาพ

ยุโรปเกิดขึ้น สถาบันตุลาการสหภาพยุโรปและสถาบันตุลาการทาง การกีฬาระหว่างประเทศจึงควรพยายามหาหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย สหภาพยุโรปที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันหรือพัฒนาหลักเกณฑ์ทาง กฎหมายสหภาพยุโรปขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้พิจารณาพิพากษาหรือวินิจฉัย ชี้ขาดปัญหาสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในสหภาพยุโรปในอนาคต

กล่าวโดยสรุปแม้ธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลในภูมิภาค ยุโรปจะมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคยุโรปและมี อิทธิพลต่อผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมได้ส่วนเสียกับธุรกิจและอุตสาหกรรมกีฬา ในภูมิภาคยุโรป ซึ่งการดำเนินกิจกรรมของธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ฟุตบอลจำต้องมีผู้คนเข้ามามีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมดังกล่าว โดย การดำเนินกิจกรรมย่อมสร้างกำไรและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่าง มหาศาลต่อภูมิภาคยุโรป แต่การดำเนินกิจกรรมธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬา ฟุตบอลอาจเป็นสาเหตุของการละเมิดสิทธิมนุษยชนในหลายรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการละเมิดสิทธิมนุษยชนอันเนื่องมาจากข้อตกลงว่า ด้วยการโอนย้ายนักกีฬาฟุตบอลอาชีพ ในขณะที่กฎหมายสิทธิมนุษยชน สหภาพยุโรปได้วางหลักการเอาไว้อย่างชัดเจนเพื่อรับรองหรือคุ้มครอง สิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนร่วมได้ส่วนเสียกับธุรกิจอุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอล แต่จากการศึกษาในงานวิจัยชิ้นนี้พบว่าคำพิพากษาของศาลสหภาพ ยุโรปและคำวินิจฉัยของศาล CAS กลับสะท้อนให้เห็นว่ายังมีกลุ่มบุคคล ที่สุ่มเสี่ยงที่จะเผชิญกับการถูกล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนนั่นก็คือ กลุ่ม นักกีฬาฟุตบอลข้ามชาติที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากการอาศัยช่องโหว่ ของข้อตกลงทางธุรกิจกีฬาฟุตบอลระหว่างนักกีฬาฟุตบอลอาชีพกับ สโมสรกีฬาฟุตบอลต้นสังกัดและกลุ่มนักกีฬาฟุตบอลรุ่นเยาว์ข้ามชาติ ในฐานะแรงงานเด็กข้ามชาติที่อาจถูกใช้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากธุรกิจ อุตสาหกรรมกีฬาฟุตบอลโดยปราศจากการรับรองคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของเด็กบางประการตามกฎหมาย จนนำไปสู่การเกิดสถานการณ์ของ การค้ามนุษย์ในทำนองที่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของนักกีฬาฟุตบอลรุ่นเยาว์

NOTES

- 1 KEA European Affairs & Centre for the Law and Economics of Sport, *The Economic and Legal Aspects of Transfers of Players* (Centre for the Law and Economics of Sport, 2013).
- 2 Helmut Dietl, Markus Lang, and Ego Franck, *Working Paper No. 62 Why Football Players may benefit from the ‘Shadow of the Transfer System’* (University of Zurich Institute for Strategy and Business Economics, 2007).
- 3 Stefan Szymanski, *The economic arguments supporting a competition law challenge to the transfer system* (Fédération Internationale des Associations de Footballeurs Professionnels, 2015).
- 4 Alan C Page, “Random Testing of Professional Athletes,” *William & Mary Law Review* Vol. 33, no. 1 (1991): 155-160.
- 5 Stephen Dobson, and Bill Gerrard, “‘The Determination of Player Transfer Fees in English Professional Soccer,” *Journal of Sport Management* Vol. 13, no. 4 (1999): 259-279.
- 6 Ian Lawrence, “The Legal Context of a Player Transfer in Professional Football: A Case Study of David Beckham,” *Entertainment and Sports Law Journal* Vol. 11, no. 6 (2013), <https://www.entsportslawjournal.com/articles/10.16997/eslj.16/> (accessed on July 5, 2020).

- 7 Daniel Geey, “Third Party Player Ownership: the Regulations for Premier League and Football League Clubs for the 2009/10 Season,” *Entertainment and Sports Law Journal* Vol. 7, no. 2 (2009), <https://www.entsportslawjournal.com/articles/10.16997/eslj.51/> (accessed on July 5, 2020).
- 8 James Esson and Eleanor Drywood, “Challenging popular representations of child trafficking in football,” *Journal of Criminological Research, Policy and Practice* Vol. 1, no. 4 (2018): 60-72.
- 9 L. Andrew Lee, “The Bosman Case: Protecting Freedom of Movement in European Football,” *Fordham International Law Journal* Vol. 19, no. 3 (1995): 1255-1316.
- 10 Stephen Morrow, *Financial Fair Play - Implications for Football Club Financial Reporting* (Institute of Chartered Accountants of Scotland, 2014).
- 11 Jenneke Christiaens, and An Nuytiens, “Transfer of Juvenile Offenders to Adult Court in Belgium: Critical Reflections on the Reform of a Moderate Practice,” *Youth Justice* Vol. 9, no. 2 (2009): 131-142.
- 12 “Contractual stability in professional football: recommendations for club in a context of international mobility,” *LawInSport*, October 11, 2009, <https://www.lawinsport.com/topics/contract-law/item/contractual-stability-in-professional-football-recommenda->

- tions-for-club-in-a-context-of-international-mobility (accessed on July 5, 2020).
- 13 Fiona Carmichael, Ian McHale, and Dennis Thomas, “Maintaining Market Position: Team Performance, Revenue and Wage Expenditure in the English Premier League,” *Bulletin of Economic Research* Vol. 63, No. 4 (2010): 301-313.
 - 14 Geoff Pearson, “Sporting Justifications under EU Free Movement and Competition Law: The Case of the Football ‘Transfer System’,” *European Law Journal* Vol. 21, No. 2 (2014): 220-238.
 - 15 “Transfer System,” *Spartacus Educational*, April 11, 2020, <https://spartacus-educational.com/Ftransfer.html> (accessed on July 5, 2020).
 - 16 Alan Gernon, *The Transfer Market: The inside stories* (Pitch Publishing, 2019).
 - 17 G. James Irving, “Red Card: The Battle Over European Football’s Transfer System,” *University of Miami Law Review* Vol. 56, No. 3 (2002): 667-725.
 - 18 Bernd Frick, “The Football Players’ Labor Market: Empirical Evidence from the Major European Leagues,” *Scottish Journal of Political Economy* Vol. 54, No. 3 (2007): 422-446.
 - 19 “Playing ball: EU regulation of professional football since the Bosman ruling,” *European Policy Centre*, June 3, 2006, https://www.files.ethz.ch/isn/27196/PB_June06_Football.pdf.

- 20 “JUDGMENT OF 15. 12. 1995 — CASE C-415/93,” *EUR-Lex*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:61993CJ0415&from=EN> (accessed on August 20, 2020).
- 21 J. John Binder, and Murray Findlay, “The Effects of the Bosman Ruling on National and Club Teams in Europe,” *Journal of Sports Economics* Vol. 13, No. 2 (2007), 107-129.
- 22 Borja García, “He was not alone: Bosman in context,” https://repository.lboro.ac.uk/articles/He_was_not_alone_Bosman_in_context/9616913 (accessed on August 20, 2020).
- 23 “Consolidated version of the Treaty on the Functioning of the European Union,” *EUR-Lex*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex-%3A12012E%2FTXT> (accessed on August 20, 2020).
- 24 “White Paper - White Paper on Sport,” *EUR-Lex*, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX-%3A52007DC0391> (accessed on August 20, 2020).
- 25 “Communication on sport (2011) Developing the European dimension in sport,” *Publications Office of the EU*, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/db29f162-d754-49bc-b07c-786ded813f71> (accessed on August 20, 2020).
- 26 “Resolution of the Council and of the Representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, on the European Union Work Plan

- for Sport (1 July 2017 - 31 December 2020) - Council Resolution (23 May 2017),” *Council of the European Union*, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9639-2017-INIT/en/pdf> (accessed on August 20, 2020).
- 27 Oliver Budzinski, “The competition economics of financial fair play,” *Leibniz Information Centre for Economics* Vol. 85, No. 19 (2014): 1-27.
- 28 Paul Downward, Richard Parrish, Geoff Pearson, and Anna Semens, “An Assessment of the Compatibility of UEFA’s Home Grown Player Rule with Article 45 TFEU,” *European Law Review* Vol. 39, No. 4 (2014): 493-510.
- 29 C. Alex Najarian, “The Lost Boys’: FIFA’s Insufficient Efforts To Stop Trafficking of Youth Footballers,” *Sports Lawyers Journal*. Vol. 22, No. 1 (2015): 151-192.